



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet**

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &  
Festos, ab ipso Auctore confectus

**Stengel, Georg**

**Ingolstadii, 1651**

§. 1. Quid, & vnde Honor, & quomodo à gloria differat?

**urn:nbn:de:hbz:466:1-45699**

Dan. 4. 24.  
Luc. 16. 9.

S. Gregorius  
Naz. orat. 16.  
de pauperum  
amore.

extinxisse: Non disputo cuius hoc ope acciderit. Illud hinc diu-  
ti suadeo: *Peccata tua eleemosynis redime.* Et iterum, *ô diuites, facite*  
*vobis amicos de mammona iniquitatis: ut cum defeceritis, recipiant*  
*vos in aeterna tabernacula.* Nam, vt S. Gregorius Nazianzenus lo-  
quitur: *Nullus cultus Deo perinde gratus est, vt misericordia erga*  
*pauperes.* Nam primò, Deus vult quosdam esse pauperes, vt nos infirmi-  
tatis nostra submoneant. Secundò pauperes inuandis sunt: quia fratres  
nostri sunt, tum natura; tum imaginis Dei in Christo renouata; tum  
fidei, spei, dilectionis, & adoptionis diuina, tum vite beata respectu. Ter-  
tiò, quia ad Christum communem fratrem aspiramus. Quarto, quia  
cum nihil sit stabile in presenti, de opibus per pauperes in tuto collocandis  
est cogitandum. Quintò, ob infinita huius rei commoda, quae ad triare-  
vocari possunt, scilicet ex malis praeseruatio, salutis certitudo, promi-  
rum maxima fiducia. Sextò, quia Deus, qui innumera nobis contulit  
beneficia, iubet, vt pauca fratribus largiamur. Septimò, nihil tam Deo  
proprium, quam misericordia & beneficentia, ille autem nobis imitan-  
dus est. Octauò, pauperes sub speciali cura & prouidentia latent, teste  
Scriptura. Nonò, quia in die iudicii electi ob eleemosynas factas calo-  
reprobi ob eas neglectas inferno adiudicabuntur.

## CAPVT XVIII.

*Quid sit Honor, Laus, Gloria? quantum bonum? & aequè istud  
bonum improbis ac probis contingere.*

I.  
Aristot. lib. 4.  
Ethic. c. 3.

Idem 1. Ethic.  
cap. 5.

S. Thom. 2. 2.  
q. 103. a. 1. in  
corp.

**H**inter externa atque fortuita hominis bona, honor est ma-  
ximum, vt Philosophus testatur. Quod bonum etiam  
ex diuitijs saepe confurgit, quemadmodum contemptus  
ex paupertate. Non tamen est ille nexus ita necessarius, vt non  
aliquando & opes dedecori sint, & paupertas honoretur. Quam-  
uis vtrumque, & gloria scilicet, & ignominia alijs quoque varijs  
ex rebus oriatur. Honor quippe ex mente Aristotelis proprie est  
exhibitio reuerentia in testimonium virtutis, quae multiplex esse con-  
suevit; seu potius si secundum vulgi iudicium, & latius loqua-  
mur, est testificatio de excellentia alicuius, siue is excellat virtute, cui  
honor praecipue debetur; siue sanguine, siue opibus, siue indole,  
siue scientijs & arte, siue officijs, & dignitate, aut alijs titulis, qui  
significant

significant domi belluæ, corpore vel mente excellentem. Quamquam enim nihil magis honore dignum est, quam vera virtus, qua sola homines *absolutè* boni sunt excelluntque, sunt tamen & alia, quibus *secundum quid* excellunt, & ob quæ honorantur, vt genus, & potentia, & scientia, & quæ modò memorauimus; quia & illis mortales excellunt, & de illis amant æstimari; quantumuis sæpe etiam falsa sint, & eorum laudes prorsus repudiandæ. *Tanta mentis in Deum debet esse suspensio*, ait S. Augustinus, *vt, si non meritò laudemur, corrigamus eos, quos possumus: ne arbitrentur, aut in nobis esse, quod non est; aut nostrum esse, quod Dei est; aut ea laudent, qua quamuis non desint nobis, aut etiam supersint, nequaquam tamen sunt laudabilia, velut sunt bona omnia, qua vel cum pecoribus habemus communia, vel cum impijs hominibus.* Nos vniuersim loquemur, de ijs rebus, quibus homines excellunt, & ob quas nomen suum fieri honorificum gaudent. Nam & profanarum artium magistri, & opum amatores celebres volunt haberi: & paucæ sunt feminae, quæ quantumuis deformes, tamen gloriam non captent, ex venustate, qua sese præditas arbitrantur. Subscribit nobis S. Thomas, cuius hæc sunt: *Nomen gloria propriè importat manifestationem alicuius de hoc, quod apud homines decorum videtur, siue illud sit bonum corporale aliquod, siue spirituale.* Itaque dum cupiunt homines honorari, testimonium suæ excellentiæ quærunt; quod vt reddatur coram Deo, qui inspector est cordium, sufficit esse testimonium conscientiæ: nequaquam autem sufficit, vt coram hominibus contingat. Vt enim homines illud intelligant, necesse est, testimonium per quædam signa externa declarari, verborum scilicet, vel factorum. Honorat enim alterum, qui eum laudat, hoc est, qui excellentiam eius ore, vel calamo explicat; itemque, qui factò, vt pilei depositione, capitis inclinatione, inflexione genuum, imaginis aut statuæ erectione, trophæis, arcu triumphali, aris, statuis, obsequijs, *accubitu*, aut sede primouè loco, vel etiam donis ac muneribus, & officijs, obuiatione, hospitij oblatione, aut alio quocumque signo externo eum à se existimari, testificatur. Est igitur *existimatio* radix honoris, quæ si coram hominibus, per externa signa, declaretur, Honor solet appellari. Idcirco enim alterum vel verbis laudamus, vel alijs signis exterioribus ornamus,

S. Augustin.  
ep. 64.

S. Thom. 2. 2.  
q. 132. 2. 1.

Luc. 14. 7.

honoramus, quia testari volumus, bonam esse apud nos de eo opinionem. Ex quorum utroque, verborum scilicet & rerum honore, tamquam effectus laudis atque honoris, *Gloria* existit. Ideo siquidem, quia alterius bonitati testimonium præbemus, clarescit bonitas illius in notitia plurimorum; atque, ut D. Augustinus alijque docent, *Gloria, est clara cum laude notitia*, addit enim honori, velut lumen coloribus, claritatem.

S. Augustin.  
lib. 23. q. 31.

## II.

Hoc bonum autem, quamvis in existimatione ac judicio dumtaxat, quod quis de alio apud se concipit, conceptumque; quamcumque testificatione euulgat, soleat consistere, adeoque quamvis & hominum erroribus, & fortunæ casibus subiectum sit, maximi tamen fieri, quotidie experimur, & opibus longè anteferri.

Prou. 22. 1.  
Ecl. 7. 2.  
Plin. lib. 20.  
cap. 24.

*Melius est nomen bonum*, ait Salomon, *quam diuitia multe: super argentum & aurum gratia bona*. Itemque: *Melius est nomen bonum, quam unguenta pretiosa*. Latiùs enim suauiusque se se boni nominis, quam opobalsami odor diffundit: neque potest cum eius pretio opopanax comparari. Tanti, in diuinis litteris, fit Honor. Perinde enim est, siue *bonum nomen*, siue *bonam famam*, siue *bonam existimationem*, siue *laudem*, siue *decus*, siue *honorem*, siue etiam *gloriam* appelles. Sæpe enim ista promiscuè vsurpantur. Quamvis autem hæc omnia sint extra nos, pertinent tamen ad nos, & sunt de nobis; cum honor, qui est in honorante, non sit, dicatur esse honorantis, sed honorati. Quemadmodum igitur virtus, aut alia quæcumque interna excellentia, est bonum, de quo gaudemus; ita & honor, qui est testimonium illius boni, est bonum, quo prouissimè afficimur & delectamur. Voluit nimirum & hac homines illecebra trahere Deus ad virtutem amplectendam; ut, si honor illis placeret, ad illam accederent, cuius præmiū est honor, & gloria, quæ ut Poëta loquitur, *immensum calcar habet*. Quod etiam Romani indicauerunt, apud quos, non nisi per ædem *Virtutis* ad ædem *Honoris* poterat perueniri. Quoniam autem debitum est bono & pulchro, ut manifestetur, juxta illud: *Neque accendant lucernam, & ponunt eam sub medio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt*, Deique summa est bonitas, excellentia & pulchritudo, idcirco Deo summus honor, summa laus, summa gloria debetur. Quo sensu Apostolus scripsit: *Regi*

P. Victor.  
lib. de region.  
urb. Rom.  
Vide Panor.  
mit. 1. 1. de  
reb. gest. Al.  
fonsi  
Matth. 5. 14.

1. Tim. 1. 17.

*facule*